

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2019-06-17

Nr. (52)-D8(E)-1002

I

Nr.

DĖL KLAUSIMŲ ĮTRAUKIMO Į LR VYRIAUSYBĖS PASITARIMŲ DARBOTVARKĘ

Teikiame medžiagą dėl ES ateities klimato kaitos politikoje iki 2050 m. klausimo, kurį po birželio 12 d. Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos posėdžio nuspręsta siūlyti svarstyti birželio 19 d. LR Vyriausybės pasitarime. Prašome šį klausimą įtraukti į birželio 19 d. LR Vyriausybės pasitarimų darbotvarkę.

PRIDEDAMA:

1. Pažyma dėl 2019 m. birželio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo klausimo „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos ES ateities klimato kaitos politikos iki 2050 m.“, 4 lapai,
2. Pažyma dėl 2019 m. birželio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo klausimo „Nacionaliniai klimato kaitos valdymo politikos strateginiai tikslai ir uždaviniai“, 1 lapas,
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 1 lapas,
4. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos atnaujinimo projekto pristatymo skaidrės, 10 lapų.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

T. Aukštinaitis, 8 706 61867, el. p. tomas.aukstinaitis@am.lt

Pažyma
dėl 2019 m. birželio 19 d. LR Vyriausybės pasitarimo klausimo
„Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos ES ateities klimato kaitos politikos iki 2050 m.“

Klausimo esmė:

2018 m. lapkričio 28 d. Komisija paskelbė Komunikatą dėl ilgalaikės ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio mažinimo strategijos „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“, kuriame pateikta strateginė klestinčios, modernios, konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos vizija iki 2050 m. Komunikatas parengtas reaguojant į 2018 m. kovą pateiktą Europos Vadovų Tarybos prašymą.

Strategijoje atskleidžiama, koku būdu ES gali pirmauti investuodama į realistinius technologinius sprendimus, skatindama piliečių savarankiškumą ir geriau koordinuodama priemones tokiose srityse kaip pramonės politika, finansai ir moksliniai tyrimai. Labai svarbu, kad visų ūkio sektorių (energetika, pramonė, žemės ūkis, transportas, žemės ir miško naudmenos ir kt.) perėjimas prie mažo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio, atsparios klimato kaitos pokyčiams plėtos būtų pasiekta įvykdžius socialiai teisingą pertvarką, didinant ES konkurencingumą pasaulinėse rinkose, kuriant aukštos kvalifikacijos darbo vietas ir užtikrinant tvarų augimą Europoje. Strategijos įgyvendinimas prisidės prie Darnaus vystymosi darbotvarkės 2030 m. tikslų ir uždavinių įgyvendinimo ir kitų aplinkos problemų, pvz., susijusių su oro kokybe ar biologinės įvairovės nykimu, sprendimo.

Strategija apima visas susijusias politikos sritis ir atitinka Paryžiaus susitarimo tikslą užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad jis neviršytų 1,5°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Strategijoje jokie konkretūs tikslai, kuriuos Sąjunga turi pasiekti, pvz., 2040 m. ar 2050 m., nenustatyti. Joje pateikiamos pasirinkimo galimybės ir susiję scenarijai siekiant neutralizuoti ilgalaikį poveikį klimatui, kad grynasis išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas iki 2050 m. siektų 80proc. ir 20 proc. pašalinama absorbentais iš žemės ir miško naudmenų bei panaudojant anglies dioksido sugavimo ir saugojimo technologijas.

2018 m. gruodžio mėn. – 2019 m. sausio-gegužės mėn. diskusijos dėl ES klimatui neutralios ekonomikos iki 2050 m. įvyko skirtingų formacijų Tarybose (Aplinkos, Energetikos, Konkurencingumo, Transporto, Žemės ūkio ir žuvininkystės, Užsienio reikalų, Finansų).

Siekdamos paraginti ES valstybių narių (VN) vadovus jau š. m. birželio 20–21 d. Europos Vadovų Tarybos (EVT) posėdyje priimti sprendimą dėl ES perėjimo prie klimatui neutralios ekonomikos iki 2050 m., 8 ambicingos ES VN (Prancūzija, Belgija, Danija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Ispanija ir Švedija) parengė darbinį dokumentą, kurį palaikė Latvija, Slovėnija ir Vokietija. ES susitarimas dėl ateities klimato kaitos politikos svarbus siekiant pademonstruoti ES lyderystę ir paraginti kitas šalis imtis ambicingų kovos su klimato kaita veiksmų 2019 m. rugsėjo 23 d. JT Generalinio sekretoriaus Klimato veiksmų aukšto lygio susitikime (UN Secretary-General Climate Action Summit).

2019 m. birželio 11 d. Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos (VESK) posėdyje svarstytas klausimas dėl galimo Lietuvos prisijungimo prie 8 ES VN darbinio dokumento dėl ES ateities klimato kaitos politikos. Posėdyje už Lietuvos ambicingesnę klimato kaitos politiką siekti ES ekonomikos neutralumo klimatui iki 2050 m. ir prisijungimą prie darbinio dokumento pasisakė Aplinkos, Energetikos, Finansų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Prisijungimui nepritarė

Ekonomikos ir inovacijų, Žemės ūkio ir Susisiekimo ministerijos. Užsienio reikalų ministerija išsakė nuomonę, kad būtina papildomai įvertinti darbiname dokumente siūlomas nuostatas dėl priemonių importuojamai produkcijai iš trečiųjų šalių, kurios nesilaiko ambicingų klimato kaitos tikslų, suderinamumo su Pasaulio prekybos organizacijos reikalavimais. Išsiskyrus ministerijų pozicijoms dėl Lietuvos ilgalaikės klimato kaitos politikos ambicingumo, jungimosi prie darbinio dokumento ir įvertinus kylančias grėsmes, kad Lietuva nevykdys 9% išmetamųjų ŠESD sumažinimo tikslo iki 2030 m. ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ES ATLPS) nedalyvaujančiuose sektoriuose (transportas (*sudaro net 40% ES ATLPS nedalyvaujančių sektorių emisijų*), žemės ūkis (*35% emisijų*), dalis energetikos ir pramonės sektorių, atliekų tvarkymas, namų ūkiai ir kt.) ir tai gali valstybės biudžetui kainuoti, priklausomai nuo kvotos vienetų kainos rinkoje, apie 160 mln. eurų, buvo nuspręsta Lietuvos įsipareigojimus ir ambicijas klimato politikos srityje aptarti Vyriausybės pasitarime.

2019 m. birželio 12 d. CRP2 posėdyje, svarstant š. m. birželio 20-21 d. EVT išvadų projekto klimato kaitos nuostatas, Vokietija, Prancūzija, Belgija, Danija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Ispanija, Švedija, Slovėnija, Suomija, Jungtinė Karalystė ir Latvija siūlė patvirtinti ES klimatui neutralios ekonomikos iki 2050 m. viziją. Lenkija, Vengrija, Bulgarija, Čekija, Slovakija laikėsi pozicijos, kad klimatui neutralios ekonomikos turi būti siekiama pagal Paryžiaus susitarimo ilgalaikius tikslus (iki 2100 m.) ir nepritarė 2050 m. datai. Kitos ES VN (Airija, Estija, Lietuva, Italija, Kroatija, Graikija, Kipras), pritarė pateiktoms išvadų klimato kaitos nuostatomis, su raginimu iki š. m. pabaigos susitarti dėl sąlygų, paskatų sklandžiam perėjimui prie ES neutralios klimatui ekonomikos be konkretaus 2050 m. termino nurodymo.

Lietuvos pozicija dėl ES ateities klimato kaitos politikos iki 2050 m. (suderinta per LINESIS 2019-06-10)

Atsakingai vertindama klimato kaitos keliamas grėsmes ir Tarpyvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiosios ataskaitos išvadas, jog šalių įsipareigojimai nepakankami Paryžiaus susitarimo ilgalaikiams tikslams pasiekti ir būtini neatidėliotini veiksmai, Lietuva pritaria Komisijos pastangoms apibrėžti ES klimato kaitos ir energetikos politikos viziją – iki 2050 m. pasiekti ekonomikos neutralumą klimatui.

Lietuvos nuomone, Paryžiaus susitarimo ilgalaikiams tikslams pasiekti būtinas užmojų didinimas globaliu mastu ir ambicingi visų pasaulio šalių veiksmai. Tik užtikrindami vienodas sąlygas išsaugosime ES pramonės konkurencingumą, darbo vietas ir paskatinsime suinteresuotas visuomenės grupes įsitraukti į struktūrinius pokyčius.

Neturint tikrumo dėl didžiųjų ekonomikų šalių užmojų ambicingumo, Lietuva laikosi pozicijos, kad turi būti apibrėžti tik siektini ES ilgalaikiai ŠESD kiekio mažinimo tikslai iki 2050 m. ir dėmesys sutelktas į užsibrėžtų 2030 m. energetikos ir klimato kaitos tikslų įgyvendinimą.

ES vizijai realizuoti būtina sklandaus perėjimo prie mažo ŠESD kiekio plėtos tikslus įtvirtinti ES lygmens atskirų ūkio sektorių, tokių kaip energetika, pramonė, transportas, žemės ūkis, planavimo dokumentuose ir teisės aktuose, atsparių klimato kaitos pokyčiams technologijų naudojimo, žemės naudojimo ir miškų absorbcinio potencialo didinimo politikos/programos.

Atskirų ūkio sektorių perėjimui prie mažo ŠESD kiekio plėtos būtina užtikrinti pakankamas paskatas ir darnų finansavimą pagal naujosios Daugiametės finansinės programos 2021–2027 m. atskirus finansinius instrumentus ir programas (*mažiausiai 25 proc. ES struktūrinių ir kitų investicinių fondų lėšų klimato kaitos ir energetikos tikslų įgyvendinimui*).

Mums svarbu, kad būtų atsižvelgiama į atskirų ES valstybių narių ekonomines ir socialines galimybes, leidžiant pasirinkti kaštų ir naudos prasme tinkamiausius būdus ir priemones.

Būtina atlikti poveikio vertinimą ES VN lygiu ir pasiūlyti naštos pasidalinimo mechanizmą mažiau pasiturinčioms ES VN.

Lietuvos veiksmai įgyvendinant klimato kaitos politiką iki 2050 m.:

Pagrindiniai strateginiai nacionaliniai teisės aktai, susiję su ES klimato kaitos politikos iki 2050 m. įgyvendinimu:

1. **Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija**, patvirtinta LR Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375. Įgyvendinant Energetinės Sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamento (ES) 2018/1999 15 straipsnį, šiuo metu rengiamas strategijos atnaujinimo projektas, siekiant įtvirtinti trumpalaikius iki 2030 m. ir siektinus vidutinės trukmės iki 2040 m. bei ilgalaikius iki 2050 m. Lietuvos klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus ir uždavinius. Lietuvos ilgalaikė mažo ŠESD kiekio plėtros strategija iki 2050 m. Europos Komisijai turi būti pateikta iki 2020 m. sausio 1 d.

2. **Nacionalinė energetikos nepriklausomybės strategija**, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (pakeista 2018 m. birželio 28 d. LR Seimo nutarimu Nr. XIII-1288)

3. Šiuo metu rengiamas **Nacionalinės pažangos programos projektas**, kurioje numatoma horizontaliai nustatyti atskirų ūkio sektorių klimato kaitos švelninimo tikslus ir uždavinius.

4. Įgyvendinant Energetinės Sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamento (ES) 2018/1999 3 str., parengtas integruoto **Nacionalinio energetikos ir klimato srities plano projektas**, kuris 2018 m. gruodžio mėn. buvo pateiktas Europos Komisijai., Plane nustatomos priemonės, skirtos įgyvendinti Lietuvos energetikos ir klimato kaitos tikslus iki 2030 m. Š. m. birželio mėn. gavus Europos Komisijos pastabas, galutinis patvirtintas Planas turi būti pateiktas Europos Komisijai iki 2020 m. sausio 1 d.

5. Bus rengiami arba atnaujinami **atskirų ūkio sektorių** (pvz., Lietuvos bendrosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programa, Susiekimo plėtros programa ir kt.) **plėtros programų projektai 2021-2030 m. laikotarpiui**.

Lietuvos klimato kaitos ir energetikos tikslų įgyvendinimo kaštai:

1. Lietuvoje neatliktas poveikio vertinimas dėl ES klimato kaitos ir energetikos politikos iki 2050 m. tikslų įgyvendinimo galimų kaštų. EK vertinimu ES lygiu skirtingi scenarijai numato skirtingus BVP kaštus nuo 2% iki 2,8% (520-575 mlrd. eur.) kasmet nuo 2031 m. iki 2050 m. Didžiąją dalį šių investicijų planuojama pritraukti iš privataus sektoriaus.

2. Remiantis Europos Komisijos atliktu poveikio vertinimu dėl ES klimato kaitos ir energetikos politikos tikslų iki 2030 m., ES 40 % išmetamųjų ŠESD kiekio sumažinimo iki 2030 m., lyginant su 1990 m., tikslo įgyvendinimas Lietuvai kasmet gali kainuoti nuo 0,39% iki 0,91% BVP. Pagal 2015 m. atliktą COWI Lietuva studiją „2030 m. ES klimato kaitos ir energetikos politikos strategijoje nustatomų tikslų įgyvendinimo poveikio, naudos ir kaštų vertinimas Lietuvai“ bendros investicijos 2021–2030 m. sieks 7 569 mln. EUR, o bendras sumažinamas išmetamųjų ŠESD kiekis turėtų būti 1 382 700 tCO₂e. Žemės ūkyje kainuos iki 1,89 mlrd. eurų (714 mln. eurų numatyta iš Kaimo plėtros programos 2014–2020 m. laikotarpiui ir papildomai reikės 955 mln.) , o transporte – 2,962 mlrd. eurų (831 mln. eurų numatyta iš ES struktūrinių fondo 2014–2022 m. ir papildomai 1,3 mlrd. eurų).

3. Atlikus 2018 gruodžio 17 d. Europos Komisijai pateikto integruoto Nacionalinio energetikos ir klimato srities plano projekte siūlomų priemonių preliminarų vertinimą, Lietuvai ŠESD švelninimo išsipareigojimų ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ES ATLPS) nedalyvaujančiuose sektoriuose nevykdymas 2021-2030 m. laikotarpyje gali kainuoti apie 360 mln. eurų įvertinus šiuo metu įgyvendinamas priemones, skirtas mažinti ŠESD išmetimą, arba apie 160 mln. EUR įvertinus šakinių ministerijų pateiktas planuojamas papildomas priemones. Esamoje situacijoje įgyvendinamų ir siūlomų papildomų priemonių nepakanka ES pastangų pasidalijimo reglamente (ES) 2018/842 Lietuvai įtvirtintam -9% ŠESD mažinimo tikslui ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose įgyvendinti iki 2030 m..

Aplinkos ministerijos siūlymai:

Ruošiantis 2019 m. birželio 20–21 d. EVT, kur siekiama priimti sprendimą dėl ES ilgalaikės klimato kaitos politikos iki 2050 m., **užtikrinti Lietuvos pozicijos koordinavimą ir jos atstovavimo nuoseklumą** bei Lietuvos energetikos ir klimato tikslų iki 2030 m. įgyvendinimą, siūlome pritarti LR Vyriausybės pasitarimo protokolo projekte pateiktiems siūlymams:

1. Pažymoje išdėstyta Lietuvos pozicijai dėl ES ilgalaikės klimato kaitos politikos iki 2050 m.

2. Aktyviam visų ministerijų pagal kompetenciją įsitraukimui atnaujinant Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslus ir uždavinius.

3. Papildomų ŠESD mažinimo priemonių identifikavimui rengiant galutinį Nacionalinio energetikos ir klimato srities plano projektą.

Aplinkos ministras
Kęstutis Mažeika

Pažyma
dėl 2019 m. birželio 19 d. LR Vyriausybės positarimo klausimo
„Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslai ir uždaviniai“

Klausimo esmė:

Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija, patvirtinta LR Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375. Įgyvendinant Energetinės Sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamento (ES) 2018/1999 15 straipsnį, šiuo metu rengiamas strategijos atnaujinimo projektas, siekiant įtvirtinti trumpalaikius iki 2030 m. ir siektinus vidutinės trukmės iki 2040 m. bei ilgalaikius iki 2050 m. Lietuvos klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus ir uždavinius. Lietuvos ilgalaikė mažo ŠESD kiekio plėtros strategija iki 2050 m. Europos Komisijai turi būti pateikta iki 2020 m. sausio 1 d.

Įgyvendindama 4-ąją Strategijos atnaujinimo etapą Aplinkos ministerija parengė pirminius pasiūlymus dėl trumpalaikių klimato kaitos švelninimo tikslų ir uždavinių iki 2030 m., ir jiems skirtų įgyvendinti priemonių sąrašą. Siektini vidutinės trukmės iki 2040 m. bei ilgalaikiai iki 2050 m. tikslai, uždaviniai ir priemonės bus rengiami suderinus Lietuvos poziciją dėl ES ateities klimato kaitos politikos vizijos iki 2050 m.

Klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo tikslams ir uždaviniams iki 2030 m. įgyvendinti priemonės nustatomos integruotame Nacionaliniame energetikos ir klimato srities plane, kuris rengiamas įgyvendinant Energetinės Sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamento (ES) 2018/1999 3 str. nuostatas.

Pirminis integruoto Nacionalinio energetikos ir klimato srities plano projektas 2018 m. gruodžio mėn. buvo pateiktas Europos Komisijai. Atlikus Plano projekte siūlomų priemonių preliminarų vertinimą, jų nepakanka ES pastangų pasidalijimo reglamente (ES) 2018/842 Lietuvai įtvirtintam -9% ŠESD mažinimo tikslui ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose įgyvendinti iki 2030 m. Lietuvai ŠESD švelninimo įsipareigojimų ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ES ATLPS) nedalyvaujančiuose sektoriuose nevykdymas 2021-2030 m. laikotarpyje gali kainuoti apie 360 mln. eurų įvertinus šiuo metu įgyvendinamas priemones, skirtas mažinti ŠESD išmetimą, arba apie 160 mln. EUR įvertinus šakinių ministerijų pateiktas planuojamas papildomas priemones.

Š. m. birželio mėn. gavus Europos Komisijos pastabas, galutinis patvirtintas Planas turi būti pateiktas Europos Komisijai iki 2020 m. sausio 1 d.

Aplinkos ministerijos siūlymai:

1. Ministerijoms aktyviai dalyvauti rengiant atnaujinamos Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos iki 2050 m. projektą ir teikti siūlymus dėl atskirų ūkio sektorių klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių nustatymo;

2. Ministerijoms teikti Aplinkos ministerijai siūlymus dėl papildomų priemonių, skirtų Lietuvos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslui ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose iki 2030 m. įgyvendinti.

Aplinkos ministras
Kęstutis Mažeika

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO PROTOKOLAS

2019 m. birželio 19 d. Nr.

Nacionaliniai klimato kaitos valdymo politikos strateginiai tikslai ir uždaviniai

---

Pritarti Aplinkos ministerijos pateiktai Lietuvos Respublikos pozicijai dėl ES ilgalaikės klimato kaitos politikos iki 2050 m.

Pavesti ministerijoms pagal kompetenciją:

1. aktyviai dalyvauti rengiant atnaujinamos Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos iki 2050 m. projektą ir teikti siūlymus dėl atskirų ūkio sektorių klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių nustatymo,

2. gavus Europos Komisijos pastabas dėl integruoto Nacionalinio energetikos ir klimato srities plano projekto, siūlyti papildomas priemones Lietuvos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslui ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvuojančiuose sektoriuose iki 2030 m. įgyvendinti,

3. Pavesti Energetikos ir Aplinkos ministerijoms iki 2019 m. lapkričio 30 d. parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl integruoto Nacionalinio energetikos ir klimato srities plano projekto patvirtinimo.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras
Kęstutis Mažeika

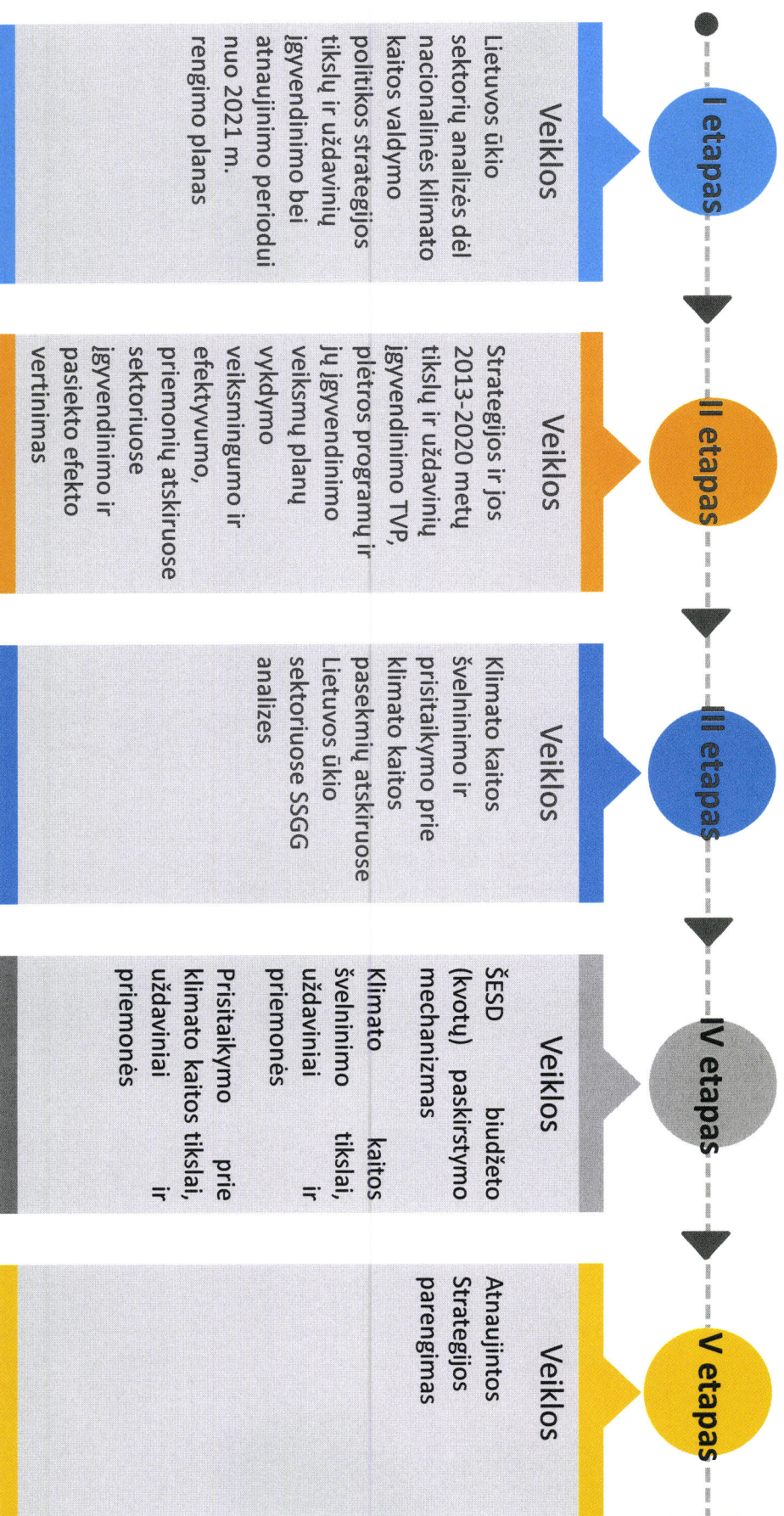
Nacionalinės ŠESD kvotos paskirstymas ir atnaujinamos Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslai, uždaviniai ir priemonės

2019 birželis

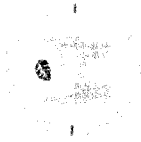
Projekto eiga

2

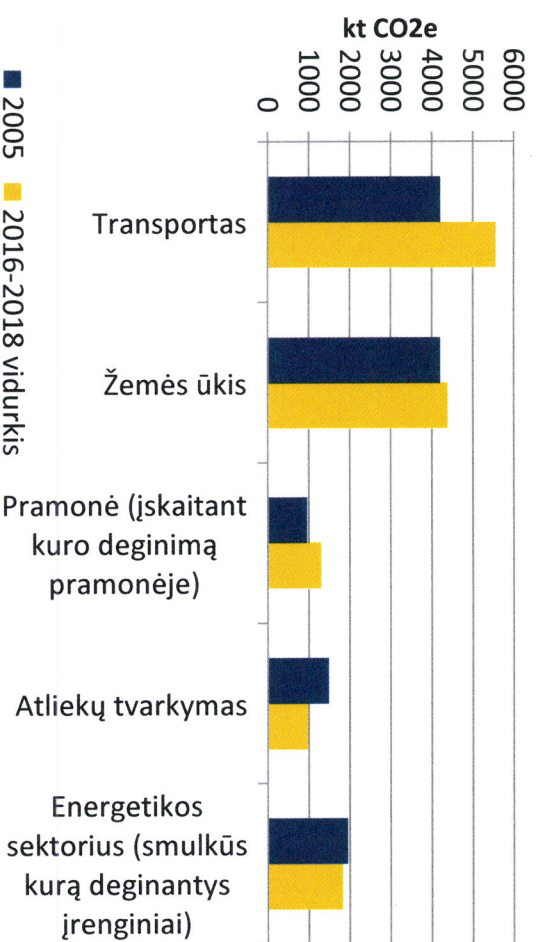
Turinys

1.	Kvotų nustatymas
2.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės

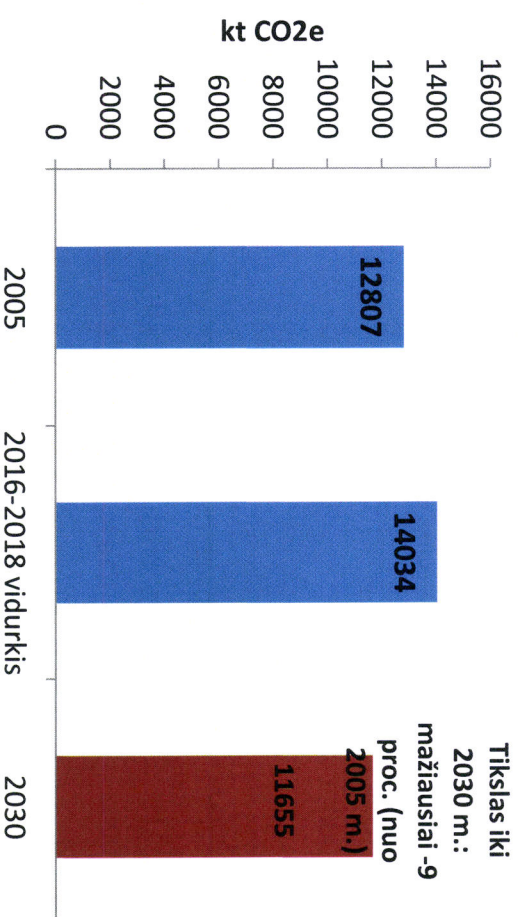

Nustatytas tikslas iki 2030 m. yra sumažinti ne ATLPS ŠESD mažiausiai 1153 kt), palyginti su 2005 m. Tačiau įvertinus 2016-2018 m. ŠESD vidurkį būtina iki 2030 m. sumažinti ŠESD mažiausiai 17 proc. nuo šio vidurkio

Palyginus 2005 iki 2016-2018 m. ES ATLPS nedalyvaujančių sektorių taršą, nustatyta, kad ŠESD kiekis padidėjo **9,6 proc.**
Transporto sektoriaus tarša padidėjo **32,0 proc.**, žemės ūkio – **4,2 proc.**, pramonės – **35,5 proc.**

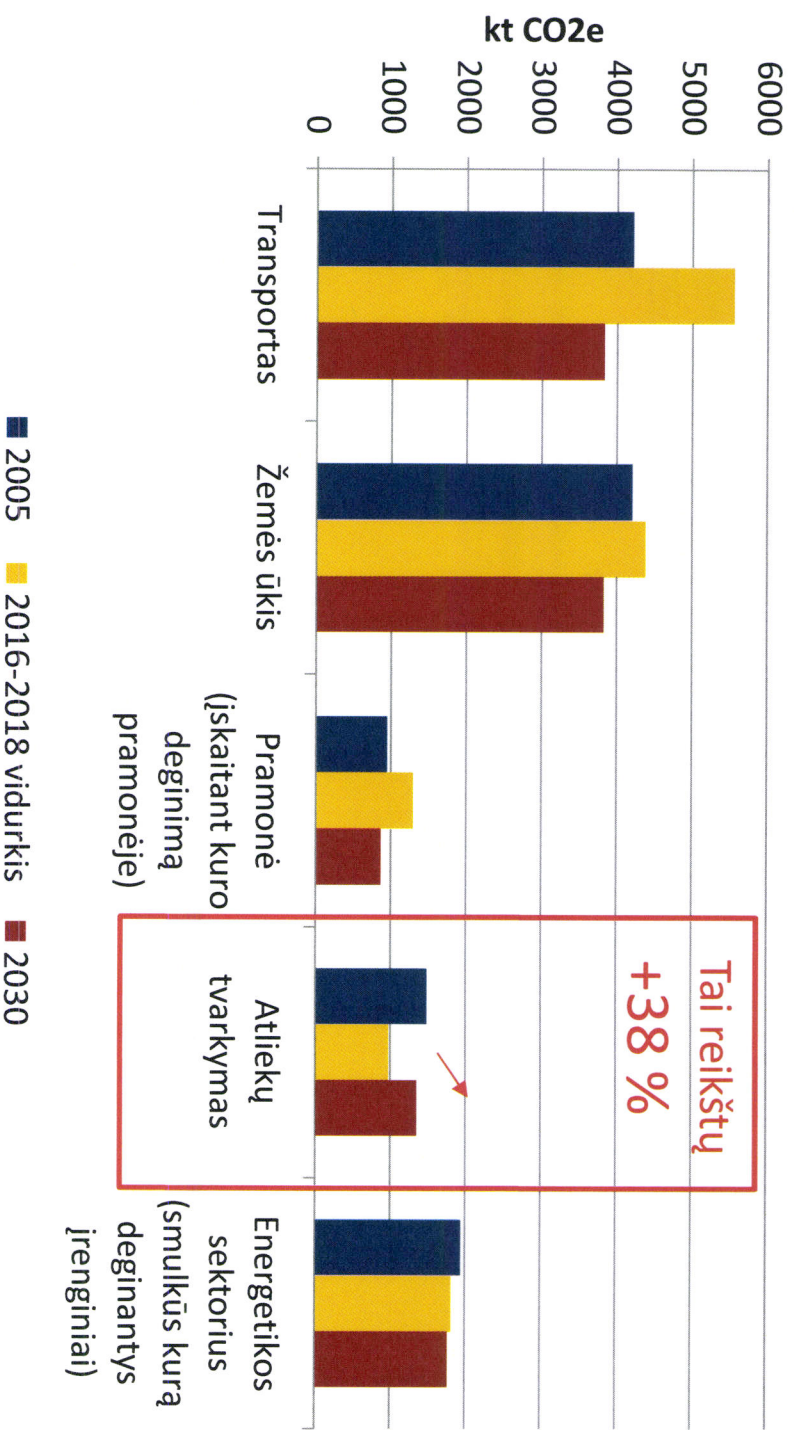
Iki 2020 m. ES ATLPS nedalyvaujantiems sektoriams nustatytas tikslas +15 proc., palyginus su 2005 m.
Tačiau **iki 2030 m.** nustatytas tikslas mažiausiai **-9 proc.**, palyginus su 2005 m. Įvertinus vidutinį taršos lygį 2016-2018 m., **2030 m.** tikslui pasiekti būtina sumažinti ŠESD mažiausiai **17 proc.**

I variantas: proporcingas paskirstymas visiems sektoriams

5

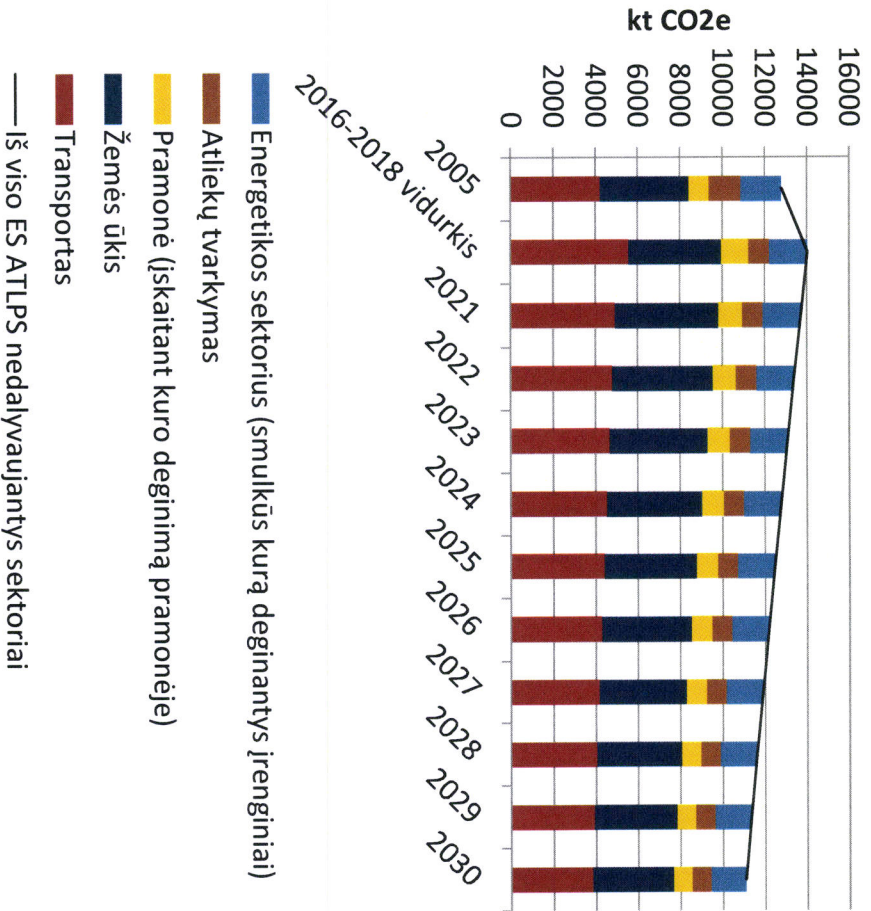
Proporcingas paskirstymas (t. y. kiekvienam sektoriui nustatyti tikslą -9 proc., palyginus su 2005 m.) **netinkamas**, kadangi jis leistų atliekų sektoriuje didinti taršą 38 proc., palyginti su 2016-2018 m. vidurkiu. Tokia situacija nepriimtina ne tik dėl ambicingų ŠESD mažinimo tikslų, tačiau taip pat susijusių atliekų sektoriaus ar oro taršos tikslų.

ES ATLPS nedalyvaujančių sektorių išmetamo ŠESD kiekis turėti būti mažinamas vidutiniškai **2,3 proc./metus**, kad būtų pasiektas nustatytas tikslas.

Sektorius (nedalyvaujantis ES ATLPS)	Tikslas, palyginti su 2005	Tikslas, palyginti su 2016-2018 m. vidurkiu
Transportas	-9,0%	-31,0%
Žemės ūkis	-9,0%	-12,6%
Pramonė (įskaitant kuro deginimą pramonėje)	-9,0%	-32,8%
Atliekų tvarkymas	-40,0%	-9,0%
Energetikos sektorius (smulkūs kūrą deginantys įrenginiai)	-15,0%	-9,0%
Iš viso ES ATLPS nedalyvaujantys sektoriai	-13,5%	-21,1%

Kvotų paskirstymo eiga:

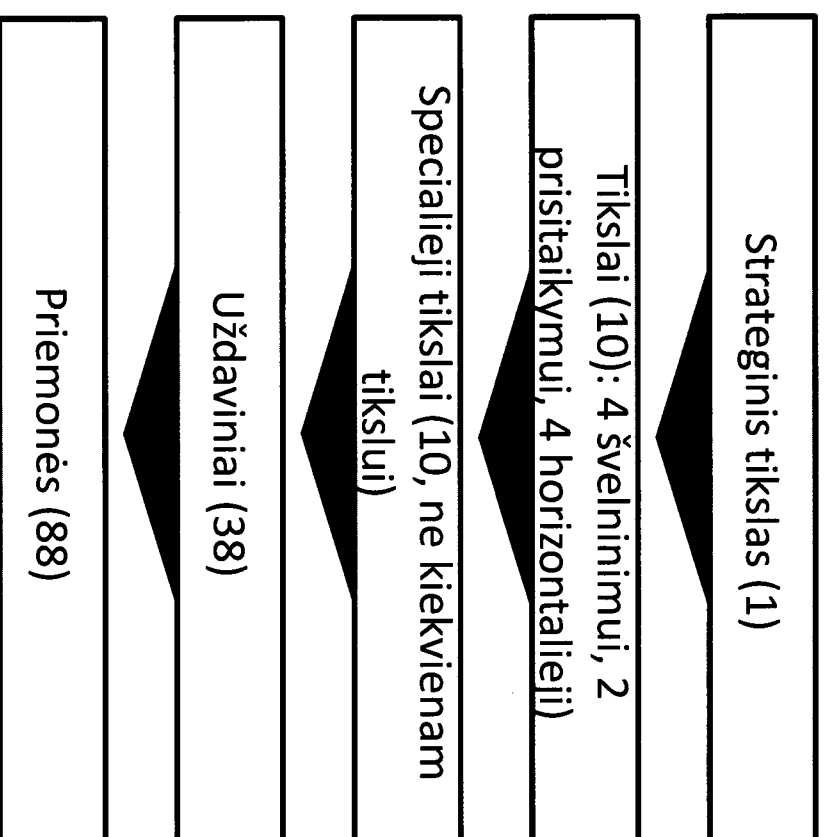
- 1) **transporto, žemės ūkio ir pramonės** sektoriams nustatytas ES mastu numatytas tikslas – sumažinti ŠESD kiekį **9 proc., palyginti su 2005 m.**
- 2) palyginus su 2016-2018 m. vidutiniu ŠESD kiekiu, transporto, žemės ūkio ir pramonės sektoriams nustatyti tikslai skirtingi, atsižvelgiant į 2005-2018 m. padarytą pažangą
- 3) atsižvelgiant į tai, kad **atliekų ir energetikos** sektoriai sumažino ŠESD kiekį 2005-2018 m., jiems numatytas tikslas sumažinti ŠESD kiekį **9 proc., palyginti su 2016-2018 m.**

Turinys

1.	Kvotų nustatymas
2.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės

Tikslų ir uždavinių schema

Strateginis klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos **tikslas** – švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui

Švelninimo

Tiksmai:

1. Sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį **ES ATLPS** dalyvaujančiame sektoriuje **43 proc.**, palyginti su 2005 m.
2. Sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį **ES ATLPS** nedalyvaujančiame sektoriuje **9 proc.**, palyginti su 2005 m.
3. Užtikrinti darnų žemės ūkio naudmenų ir miško žemės panaudojimą
4. Atsisakyti žalingų subsidijų taikymo
5. Įgyvendinti **infrastruktūros ir ekosistemų atsparumo** klimato kaitos poveikiui didinimo projektus
6. Įgyvendinti **prevenčines** priemones, padedančias prisitaikyti prie klimato kaitos
7. Didinti **informuotumą** apie klimato kaitos priežastis ir padarinius
8. Skatinti **žaliųjų technologijų** panaudojimą viešajame sektoriuje
9. Plėtoti klimato kaitos **stebėseną ir tyrimus**
10. Skatinti **tarptautinį bendradarbiavimą** klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos srityse

Prisitaikymo

Horizontalieji

SMART
CONTINISC

Ačiū už dėmesį

